

7) високий рівень корумпованості системи державного регулювання підприємницької діяльності і лобіювання протиправних економічних інтересів окремих фінансово-промислових груп.

Вчинення економічних злочинів обумовлюється актуальними або потенційними матеріальними потребами людини і можливістю їх задоволення у даний момент або в майбутньому. Система матеріальних потреб, яка мотивує законслухняну поведінку у сфері економічних взаємовідносин, лежить в тієї ж площині, що й економічну злочинність. За твердженням психологів більшість компонентів, які складають структуру економічного злочину, не кримінальні. Різниця полягає у змістовій стороні цих потреб, глибині і стійкості корисливої спрямованості особи і виборі засобів їх досягнення, тобто кримінальні лише шляхи, засоби їх реалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Александров Ю.В., Гель А.П., Семаков Г.С. Криминологія: Курс лекцій. - К.: МАУП, 2004. - С. 130.
2. Андреева О.Б. Діяльність органів внутрішніх справ по профілактиці правопорушень в сучасних умовах: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук: 12.00.07 // Університет внутрішніх справ - Х.: 1999. - 16 с.
3. Бушан О.П. До питання боротьби з корупційними злочинами у сфері банківського кредитування // Економічні злочини: попередження і боротьба з ними. Міжвідомчий науковий збірник /За ред. А.І. Комарової, М.О. Потебенька, В.П. Пустовойтенка, В.І. Радченка, М.Я. Азарова, та ін. Київ, 2001. Том 25. С. 579.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: прийнятий 07.12.1984р. із змінами та доповненнями № 722-УП від 16.01.2014, ВВР, 2014, № 22, ст.802.
5. Криминологія / под ред. В.Н. Кудрявцева, В.Е. Эминова. М., 2004. С.124.
6. Кримінальний кодекс України: від 28 грудня 1960 року із змінами та доповненнями станом на 17.05.2001 р. Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 63-УШ від 25.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст.38.

Куриліна О.В., доцент кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ, к.е.н.

СУЧАСНИЙ АСПЕКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В умовах інтеграції економіки України в європейське співтовариство, нестабільності економіки у зв'язку з реформуванням правового поля держави, та появи гібридних загроз, набуває актуальності подальше дослідження проблем економічної безпеки. Створення дієвої системи забезпечення економічної безпеки у глобальному просторі як нагальна потреба в забезпечення захисту економік держав, умовах боротьби з економічним сепаратизмом, тероризмом.

Починаючи оцінювати економічну безпеку, як складову частину міжнародної та національної безпеки слід зазначити, що все таки більшість проблем, які виникають на

міжнародному рівні знаходиться у сфері економічної, економічна сфера впливає на життя населення, викликає можливість виникнення загроз в національній безпеці, і в цілому рівень життя держави залежить від виконання державних програм, що можуть забезпечити необхідний рівень життя населення.

Даний напрям досліджували такі відомі вчені як Засанський В.В., Користін О.Є., Франчук В.І., Предборський В.А. , праці яких дуже допомогли молодим вченим досліджувати дане питання.

Варто зазначити, що Україна проходить нелегкий шлях, методом проб і помилок йдучи до покращення життя свого населення, нам потрібно забезпечити економікоправовий режим, що міг би гарантувати захист економічних інтересів України, на всіх можливих рівнях, а також необхідно створювати сприятливі умови для розвитку українських виробників шляхом інвестиційної привабливості для іноземних інвесторів.

Звичайно є низка чинників, які заважають і є загрозою для національних інтересів, більш того, вони загрожують Національній безпеці держави. Якщо обирати серед них суто економічні, то сюди можна віднести: зменшення ВВП, зниження технологічного потенціалу та інвестиційної активності, ослаблення системи державного регулювання, дуже велика залежність від спроможності зовнішніх ринків. Звичайно це далеко не всі чинники, було б доречно вказати на прогалини в законодавстві.

Потрібно зазначити, що дуже нестабільною є фіскальна політика держави, у нас немає ефективних програм запобігання економічним та фінансовим кризам. Завдяки тіньовій економіці у державі відбуваються неконтрольовані процеси.

У дослідженнях по різному вбачається коріння утворення загроз для функціонування економіки держави. Зокрема в Законі України «Про основи національної безпеки України» під «національною безпекою» розуміється захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечується сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам. ринку фінансових послуг, захисту прав власності, фондових ринків і обігу цінних паперів, податково-бюджетної та митної політики, торгівлі та підприємницької діяльності, ринку банківських послуг, інвестиційної політики, ревізійної діяльності, монетарної та валютної політики, захисту інформації, ліцензування, промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, інформаційних технологій, енергетики та енергозбереження, функціонування природних монополій, використання надр, земельних та водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології і навколишнього природного середовища та інших сферах державного управління при виникненні негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам. [1, с. 116].

Захист економічних інтересів неможливо розробити без врахування фаз циклу на якому в даний період часу перебуває держава. В залежності від сфер інтересів які визначаються національною

концепцією розвитку економіки держави на різних рівнях по сегментах ринків. Зокрема на макроекономічному який поширюється на групу держав, має комплексний характер. Мікрорівневі фактори безпеки працюють в сфері національної економіки перш за все створюючи сприятливі умови для розвитку сфер діяльності стратегічних напрямків в певній фазі економічного циклу.

На наш погляд вибір моделі забезпечення економічної безпеки держави повинен ґрунтуватися в залежності від етапів розвитку держав. Так професор Василь Засанський розробив визначення та класифікацію “етапів розвитку держав при порушенні дії об’єктивних економічних законів і вплив на механізми управління економічною та фінансовою системами криміногенних факторів Схеми генезису тіньової економіки, її детінізації.

На першому етапі з одного боку - діють об’єктивні економічні закони, нормальне функціонування та взаємодія політичного, економічного та соціального механізмів в рамках законодавчого простору. взаємодія між законодавчою та виконавчою владою, стабільне функціонування економіки, політична та соціальна рівновага, не корумпованість влади, з іншого утворюється поділ економічного простору на законодавчий, де діють офіційний та тіньовий, антагоністичний до інтересів централізованих систем управління. Поділ економічного простору на законодавчий (офіційний) та тіньовий.

На другому етапі. діють об’єктивні економічні закони, нормальне функціонування та взаємодія політичного економічного та соціального механізмів в рамках законодавчого простору. Взаємодія між законодавчою та виконавчою владою, в основному стабільне функціонування економіки, політична та соціальна рівновага, не корумпованість влади. Посилюється вплив тіньової економіки на структурно-функціональні елементи економічної системи, яка в свою чергу впливає на соціальну якість кризової економіки, на існування тіньової економіки, зростає соціальне протистояння, Відбувається процес взаємоіснування двох протилежних економічних механізмів, вплив їх один на одного.

На третьому етапі дія об’єктивних економічних законів сповільнюється, функціонування та взаємодія політичного, економічного та соціального механізмів в рамках законодавчого простору неадекватна. Взаємодія між законодавчою та виконавчою владою супроводжується протиріччями, не корумпованість влади в цілому супроводжується корумпованістю окремих посадових осіб. Це веде до "кризи" економічної та фінансової системи. Також на третьому етапі внаслідок порушення дії основних економічних законів відбувається злам економічної системи на користь тінізації. При набутті тіньовою економікою розмірів, які загрожують існуванню держави третій етап перетворюється на четвертий.

На четвертому етапі об’єктивні економічні закони, не функціонують, не має взаємодії політичного, економічного та соціального механізмів в рамках законодавчого

простору. Четвертий етап переростає в п'ятий де формується потужний зріз організованої злочинності в загальнодержавному середовищі.

На п'ятому етапі об'єктивні економічні закони, не функціонують, не має взаємодії політичного, економічного та соціального механізмів в рамках законодавчого простору Антагоністичні протиріччя між законодавчою та залученням основним чином банківського сектору економіки.

Держава перетворюється на механізм підтримки терористичних світових організацій що загрожує усій світовій спільноті, йде транснаціоналізація економічної злочинності виконавчою владою, повна корумпованість влади. [2, с.18-19] .

На наш погляд дану класифікацію можна використовувати при формуванні моделей економічної безпеки на різних рівнях. Так як забезпечити економічну безпеку в окремії взятій державі неможливо, тому що загрози носять транснаціональний характер через об'єднання кримінальних кланів, основою яких є протиправна тінізаційна економічна діяльність, яка в свою чергу направлена і є ґрунтом розвитку світового тероризму і кримінальної діяльності. Збільшення інфляції подорожчання енергоносіїв є однією із причин зростання тіньових капіталів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про основи національної безпеки України : Закон України // Відомості Верховної Ради України від 19.06.2003 р. № 964-ГУ. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>. - (Законодавча база).
3. Михалкин Н. В. Безопасность Российской Федерации. Вопросы теории и практики / Н. В. Михалкин. - М., 1993. - С. 13.
2. Засанський В.В. Детнізація економіки в перехідних суспільствах: управлінський аспект: Монографія.- Львів: Політекс, 1998.-309с.

Підюков П.П. завідувач наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення навчально-виховного процесу ННТІІІ НАВС, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України Осипенко Р.І., начальник Шевченківського РУ ГУ МВС України у м. Киві здобувач кафедри ОРД НАВС

АКТИВІЗАЦІЯ БОРОТЬБИ З ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Науковцями та практиками вже неодноразово зверталась увага і справедливо підкреслювалося, що терористичні організації беруть активну участь в організованій злочинності, торгівлі зброєю та наркотиками, інших протиправних оборудках, як правило, для здобуття грошей, необхідних їм для ефективного виконання власних політичних цілей і намірів [1, с. 188] .